

LUNDS
UNIVERSITET

Uppsats

Komparativ diskursanalys av Donald Trump och Jimmie Åkesson

Annie Arcini Lundwall

Stella Nerpin

Abstract

This essay examines the discourse strategies used by the political leaders Donald Trump and Jimmie Åkesson in their respective speeches, with a focus on their representation of immigration as a problem. The study employs Carol Bacchi's "What's the problem represented to be?" approach to analyze the rhetoric in Donald Trump's acceptance speech in 2016 and Jimmie Åkesson's speech from Almedalen 2018 and 2022. Drawing upon securitization theory, framing theory, and discursive psychology, we investigate how these political leaders construct immigration as a problem and shape public perceptions. By utilizing these theoretical frameworks, we uncover the underlying security framings, discursive strategies, and assumptions that characterize their rhetoric and influence their policy proposals. The findings highlight the similarities and differences between Trump and Åkessons approaches to framing immigration as a societal challenge. This analysis contributes to a deeper understanding of how political discourse shapes public opinion and policy debates surrounding immigration.

Innehållsförteckning

1. Inledning:	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte och frågeställning:	4
Syfte	4
Frågeställning	4
1.3 Material och avgränsning	5
2. Teori:	6
2.1 Securitization Theory	6
2.2 Framing Theory	7
2.3 Diskursiv psykologi	8
3. Metod:	9
3.1 Carol Bacchi- What's the problem represented to be?	9
4. Analys:	10
4.1 What's the problem represented to be in a specific policy?	10
4.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the "problem"?	14
4.3 Diskursiv psykologi	18
5. Diskussion:	19
5.1 Likheter	19
5.2 Skillnader	20
5.3 Slutsats och reflektion	20
6. Referenslista:	21

1. Inledning:

1.1 Bakgrund

Under de senaste decennierna har invandring och säkerhetspolitik varit centrala ämnen i den politiska diskussionen både i USA och Sverige. Globaliseringen, konflikter och sociala förändringar har lett till en ökad rörlighet av människor över gränserna, vilket i sin tur väckt frågor och bekymmer kring integration, kulturell identitet, brottslighet och nationell säkerhet.

Donald Trumps presidentskap i USA, som pågick från januari 2017 till januari 2021, präglades av en kontroversiell och polariserande retorik kring invandring. Trump framställde invandring som ett hot mot den nationella säkerheten och förespråkade en restriktiv invandringspolitik. Hans uttalanden och åtgärder som rörde invandring, såsom att bygga en mur vid den amerikansk-mexikanska gränsen och införa inreseförbud för medborgare från vissa muslimska-majoritetsländer, väckte stor uppmärksamhet och debatt både inom och utom USA¹.

I Sverige har invandrings- och säkerhetspolitik också varit föremål för intensiva diskussioner och politiska debatter. Jimmie Åkesson och Sverigedemokraterna har spelat en framträdande roll i denna kontext. Sverigedemokraterna ses som ett invandringskritiskt och nationalistiskt parti som har växt i popularitet och inflytande. Partiets retorik har ofta framställt invandring som ett hot mot den svenska nationella identiteten och säkerheten².

1.2 Syfte och frågeställning:

Syfte

Syftet med denna uppsats är att genomföra en komparativ diskursanalys av Donald Trumps och Jimmie Åkessons uttalanden om invandring och säkerhetspolitik. Uppsatsen syftar till att undersöka om politikerna skapar en bild av invandring som ett hot mot nationell säkerhet genom sina uttalanden. Genom att noggrant analysera deras retoriska strategier och specifika uttalanden ämnar vi erhålla en djupare förståelse för om de konstruerar och kommunicerar dessa hotbilder både inom brottslighet samt ekonomi.

Frågeställning

- "Skapar Donald Trump och Jimmie Åkesson en bild av invandring som hot mot nationell säkerhet? En komparativ diskursanalys av deras tal."

¹ Brian Duignan. Presidential election of 2016 of Donald Trump. *Encyclopaedia Britannica*. 2023

² Janine Wedel. Kirsti Jylhä. Pontus Strimling. Gustaf Arrhenius. *Framtider: Växande klyftor ger näring till ytterkantpartier*. *Institutet för framtidsstudier*. 2018

1.3 Material och avgränsning

För att avgränsa materialet och skapa en mer jämförbar analys kommer vi att fokusera på en specifik typ av uttalanden. Uppsatsen är begränsad till att analysera officiella tal som hölls av Trump och Åkesson under sina respektive kampanjer. Genom att undersöka dessa tal kan vi få en mer strukturerad och sammanhängande text att analysera, vilket underlättar jämförelsen av de två politikernas retorik.

Uppsatsen kommer ytterligare begränsas till en specifik tidsperiod, 2016-2022, för att fokusera på relevanta uttalanden av Donald Trump och Jimmie Åkesson. Valet att analysera Trumps acceptance speech från 2016 och Jimmie Åkessons tal från Almedalen 2018 och 2022 är välgrundade och ger flera fördelar för den komparativa diskursanalysen.

Dessa specifika tidsperioder har stor betydelse för båda politikerna eftersom de markerar framgångsrika politiska ögonblick som kraftigt påverkat deras karriärer och politiska agendor. Trumps tal från 2016 markerar det avgörande ögonblicket när han blev nominerad till presidentposten i USA och fick stor uppmärksamhet både nationellt och internationellt. Detta var en tid av stor politisk turbulens och intensiv debatt om invandring och säkerhetspolitik. Genom att analysera Trumps uttalanden under denna tidsperiod kan vi få en inblick i hans retorik när han kampanjade och skapade en stark bild av invandring som hot mot nationell säkerhet.

Likaså var 2018 och 2022 viktiga år för Jimmie Åkesson och Sverigedemokraterna i Sverige. 2018 var året då de fick betydande framgångar i valet och blev det tredje största partiet i riksdagen. Under dessa år var debatten om invandring och säkerhetspolitik särskilt påtaglig i Sverige, och Åkessons tal innehöll starka budskap och retorik kring dessa ämnen. Genom att undersöka hans uttalanden från 2018 och 2022 kan vi få en förståelse för hur han formulerade sin politik och skapade en bild av invandring som hot mot nationell säkerhet för att vinna politiskt stöd. Vi har valt att analysera två tal av Jimmie då dessa är kortare och inte lika innehållsrika som Trumps. Genom att välja två tal får vi en tydligare bild av hur han framställer invandring och säkerhetspolitik.

En annan fördel med att välja dessa specifika tidsperioder är tillgången till rikligt med dokumenterat material. Trumps tal från hans kampanj och tid som president finns väl dokumenterade och tillgängliga för analys. På samma sätt finns Åkessons tal från 2018 och 2022 väl dokumenterade i samband med hans framgångar i valet. Genom att ha tillgång till ett omfattande material kan vi göra en noggrann och djupgående jämförelse av deras retorik och argumentation.

Genom att välja Trumps tal från 2016 och Åkessons tal från 2018 och 2022 för denna komparativa diskursanalys kan vi få en insikt i hur deras retorik och budskap formades under dessa viktiga politiska händelser. Det ger oss möjlighet att analysera deras strategier för att

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

skapa en bild av invandring som hot mot nationell säkerhet och för att förstå de retoriska verktyg de använde för att övertyga sina väljare.

2. Teori:

Teorin vi kommer att utgå ifrån är "Securitisation theory". Vi kommer sedan att använda ytterligare två teorier för att kunna få en djupare förståelse, dessa två är "framing theory" och "diskursiv psykologi".

2.1 Securitization Theory

Securitization theory är en teori som utvecklades under 1990-talet av bland annat den danska forskaren Ole Wæver vid Köpenhamns universitet. Teorin handlar om hur säkerhet skapas som en politisk fråga och hur vissa risker och hot "securitiseras", vilket betyder att de görs till säkerhetsfrågor som måste hanteras på ett visst sätt³. Teorin menar att problem blir prioriterade och konstruerade som säkerhetshot på grund av att aktörer talar ut om "hotet" och övertygar publiken att det är ett säkerhetsdilemma som måste bli försvarat. När detta skett menar teorin att ämnet "securitiseras" och blir prioriterat för extraordinära åtgärder vidtas⁴. Dessa hotbilder hamnar sedan i ett specifikt fack där det anses vara extremt viktigt att hantera, annars möter vi en stor fara.

Säkerhetsteorin har en konstruktivistisk ontologi som anser att säkerhetsdilemman inte nödvändigtvis är objektiva, utan snarare konstruerade. Forskarna på Köpenhamns universitet menar att säkerhetsproblem är intersubjektivt skapade, det vill säga skapade av en grupp som tror samma sak. Därmed så är det lätt att tron om hotbilder uppstår vid "fel" framförande av dem. Ofta skapas en bild av hotet som att det är extraordinärt där vi inte har många möjligheter av förbättring förutom den som framförs⁵.

"The study of securitization does not mean the assessment of some objective threats that "really" endanger something; this would require an objective measure of security, which no security theory has been able to provide. Instead, this theory is a means to understand the process of constructing a shared understanding of what is to be considered and collectively responded to as a threat. Security is a self-referential practice; it is by labeling something as a security issue that becomes one".⁶

Enligt teorin så är säkerhet alltså inte en objektiv och given faktor, utan snarare en social konstruktion som skapas genom politiska processer. Detta innebär att säkerhetsfrågor varierar

³ Roxanna Sjöstedt. *Securitization Theory and Foreign Policy Analysis*. (Oxford University Press 2023)

⁴ Basar Baysal. 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. *JSTOR*. 2020. s. 5

⁵ Baysal. 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. 2020. s. 5

⁶ Baysal. 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. 2020. s.6

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

beroende på vilka aktörer som är involverade. Beroende på vem/vilka som sitter vid makten så ligger fokuset på olika ämnen på grund av vilket perspektiv och värderingar dessa har samt vilka diskurser som råder i samhället. Säkerhetsteorin används ofta för att analysera tal av aktörer som bidrar till säkretiseringen. Ofta delar man upp det i etapper, först vem aktören är, sedan vilken hotbild som bildas och från vem, vad resultatet blir och under vilka omständigheter⁷

Säkerhetsteorin utgår därmed från språket som en skapare av verklighet. Teorin menar att språket inte är neutralt utan en produkt av sociala aktiviteter, markförhållanden och relationer. Det språket som används formas av sin omgivning samtidigt som det fortsätter att forma den⁸.

2.2 Framing Theory

Framing theory eller "framingforskning" är en teori som förklaras av läraren Van Hulst som en teori som handlar om att tydliggöra hur idémässiga inramningar konstrueras och förändras och begreppet "framing" avser då särskilt processen "hur skapas mening"⁹. En inriktning inom forskningen är "frame reflective analysis" som är ett teoretiskt redskap för att analysera och identifiera konflikter mellan grundläggande värden och förutsättningar i policyprocesser¹⁰. Det som analyseras är de motsättningar som finns mellan inramningarna och hur olika deltagare påverkas olika av det. T.ex. så kan ordet "invandring" ha olika betydelser för de som arbetar med frågan.

"Framing theory suggests that how something is presented to the audience (called "the frame") influences the choices people make about how to process that information" ¹¹

För att förstå problematiken kring det så använder Schön och Rein teorin för att analysera hur olika aktörer talar om vissa ämnen, hur de förklarar orsakerna till dem och vilka åtgärder de förespråkar¹². Teorin handlar i stort om hur man väljer och organiserar information för att få människor att tänka på ett visst sätt eller att fokusera på vissa aspekter av en fråga eller händelse¹³. Framing theory kan användas på flera olika sätt för att analysera Trumps och Åkessons retorik kring invandring och säkerhetspolitik och för att förstå hur deras budskap kan påverka människors uppfattningar och attityder.

En mer specifik del av framingsteorin är det som kallas "Speech act". Begreppet belyser hur en handling genomförs genom språket och hur det sedan uppfattas av publiken. Det viktiga

⁷ Baysal. 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. 2020. s.7

⁸ Andreas Björkvall. "Visuell textanalys". *Textens mening och makt*. Göran Bergström och Kristina Boréus (red.). 355-399. 2018, s.357. 4 upl. Studentlitteratur. Lund

⁹ Jussi Kurunmäki & Jani Marjanen. "Begreppshistoria". *Textens mening och makt*. Bergström och Boréus, 2018, s.213-215

¹⁰ Alexa Robertson. "Narrativanalys". *Textens mening och makt*. Bergström och Boréus, 2018, s.219

¹¹ Jesse Marra & Rachel Myer. "framing theory". *Worldpress at Pennstate*. 2020.

¹² Alexa Robertson. "Narrativanalys". *Textens mening och makt*. Bergström och Boréus, 2018, s.220

¹³ Jussi Kurunmäki & Jani Marjanen. "Begreppshistoria". *Textens mening och makt*. Bergström och Boréus, 2018, s.215

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

som det belyser är hur språket inte är en passiv handling utan att det kan användas för att forma och påverka de som lyssnars sätt att se på omvärlden och dess värderingar. Fokuset ligger mycket på hur vissa ord, narrativ eller fraser kan påverka innebörden av talet och hur detta kan styra uppmärksamheten av ämnet till sin fördel¹⁴. I boken "textens mening och makt" förklaras "speech act" genom Quentin Skinners sätt att dela upp det. Skinner anser att det finns tre aspekter av en språkhandling, "*För det första finns den betydelse som texten/yttrandet har i sig självt (den lokuta aspekten). Vad betyder de använda orden? För det andra har vi den handling som utförs genom framförandet av texten/yttrandet (den illokuta aspekten). Vad var framförandet för typ av handling (till exempel ett påstående, en fråga, en befallning)? Varför skrev författaren det hen skrev? För det tredje har vi den effekt som texten/yttrandet har på åhöraren (den perlokuta aspekten). Hur mottogs eller uppfattades språkhandlingen*".¹⁵

2.3 Diskursiv psykologi

Ytterligare en inriktning som kan implementeras är diskursiv psykologi. Diskursiv psykologi är en gren inom psykologin som undersöker hur individer använder språk och kommunikation för att skapa sin identitet och framställa sig själva i sociala interaktioner. Enligt diskurspsykologin är språk inte bara ett verktyg för att utbyta information, utan det används också för att skapa sociala relationer och förhandla om självbild och identitet. Diskurspsykologer hävdar att händelser, relationer och strukturer existerar och har reella effekter utanför den diskursiva sfären, men att det är inom specifika diskurser som de får mening¹⁶.

En central tanke inom diskurspsykologin är att individer både påverkas av och påverkar diskurserna. Genom att använda befintliga uppfattningar på ett kreativt sätt kan individer skapa, modifiera eller reproducera en specifik tolkningsrepertoar. Det innebär att vår identitet formas av både externt påverkande diskurser och vår aktiva användning av tillgängliga diskurser¹⁷.

Diskurspsykologin intresserar sig särskilt för meningsskapande, konversationer, narrativ och anekdoter. Samtidigt betonar de vikten av att även ta hänsyn till icke-språkliga praktiker¹⁸. När vi analyserar befintliga självrepresentationer inom diskurspsykologin är det nödvändigt att fokusera på den retoriska organiseringen av text och tal, samt hur individer konstruerar sig själva genom befintliga lingvistiska resurser. Diskurspsykologin framhäver också interaktion,

¹⁴

¹⁵ Jussi Kurunmäki & Jani Marjanen. "Begreppshistoria". *Textens mening och makt*. Bergström och Boréus, 2018, s.186

¹⁶ Göran Bergström & Linda Ekström. "Tre diskursanalytiska inriktningar". *Textens mening och makt*, 2018, s.266

¹⁷ Göran Bergström & Linda Ekström. "Tre diskursanalytiska inriktningar". *Textens mening och makt*, 2018, s.2267-269

¹⁸ Göran Bergström & Linda Ekström. "Tre diskursanalytiska inriktningar". *Textens mening och makt*, 2018, s.266

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

retorik och försök att ifrågasätta alternativa versioner av verkligheten som viktiga aspekter inom sitt arbete¹⁹. Genom en analys av talarna så går att utse hur de använder språket för att positionera sig själva i förhållande till publik eller motståndare samt hur de genom sitt språk skapar bilder och väcker emotionella effekter hos åhörarna²⁰.

3. Metod:

3.1 Carol Bacchi- What's the problem represented to be?

“What's the problem represented to be?” är en metod som är en form av kritisk diskursanalys som har utvecklats av professorn Carol Bacchi. Metoden ämnar att kritiskt undersöka ett problem och att få bort komplexiteten av ämnet genom att bena ut den på 6 olika underkategorier. Metodens huvudfokus är att förklara hur policy skapar problem snarare än att lösa dem och försöka genom dessa 6 frågor underlätta undersökningen. Metoden menar att det är viktigt att granska hur problemen framställs för att se hur pass vinklat det är, vad som har valt att sågas och inte²¹. Kategorierna är;

1. What's the ‘problem’ (e.g. of problem gamblers’/drug use/abuse’, domestic violence, global warming, health inequalities, terrorism, etc.) represented to be in a specific policy?
2. What presuppositions or assumptions underlie this representation of the ‘problem’?
3. How has this representation of the ‘problem’ come about?
4. What is left unproblematic in this problem representation? Where are the silences? Can the ‘problem’ be thought about differently?
5. What effects are produced by this representation of the ‘problem’?
6. How/where has this representation of the ‘problem’ been produced, disseminated and defended? How could it be questioned, disrupted and replaced?²²

Vi har valt att fokusera på några av dem för att kunna djupdyka i de ämnen som är relevanta för vår frågeställning. De vi ha valt ut är fråga 1 som söker att identifiera underförstådda problemrepresentationer i materialet som vi valt ut. Det vill säga leder fråga 1 till att förstå vilket typ av problem som framställs i materialet. Sedan har vi valt att undersöka fråga 2 som framlägger de bakomliggande antagandena som lägger grunden för

¹⁹ Göran Bergström & Linda Ekström. “Tre diskursanalytiska inriktningar”. *Textens mening och makt*, 2018, s.269-270

²⁰ Göran Bergström & Linda Ekström. “Tre diskursanalytiska inriktningar”. *Textens mening och makt*, 2018, s.268

²¹ Göran Bergström & Linda Ekström. “Tre diskursanalytiska inriktningar”. *Textens mening och makt*, 2018, s.271

²² Bacchi, Carol. *Analysing policy: what's the problem represented to be?*. Frenchs Forest: N.S.W.: Pearson, 2009 s. 4

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

problemrepresentationerna. Den fokuserar inte på att väga in politikernas partiskhet och fördomar utan istället det som sägs direkt av dem. Detta kommer vi att besvara genom våra undersökningar av talen där vi tar ut det som vår uppsats ska analysera. För att kunna göra en fullständig analys så tar vi hjälp av 3 teorier som vi nämnde ovan²³.

4. Analys:

4.1 What's the problem represented to be in a specific policy?

I första delen av analysen besvaras frågan "What's the problem represented to be in a specific policy". Fokuset är således på att förklara och synliggöra vilka problembeskrivningar som representeras i Trumps och Åkessons tal genom att tillämpa säkerhetsteorin.

Säkerhetsteorin (Securitisation theory) ger en bild av hur politiska och sociala problem kan komma att framställas som ett hot mot säkerheten vilket leder till att de hanteras på ett mer drastiskt vis med hög prioritet. Detta kan göra t.ex. att de fri- och rättigheter som samhället består av läggs åt sidan för att säkerhetshotet är för omfattande. Både Åkesson och Trump är politiker och talare som ofta utnyttjar detta och använder securitisation som en strategi för att gynna deras hjärtefrågor. De bygger gärna upp invandring som ett hot mot nationell säkerhet på många olika sätt. Trump väljer till exempel att framställa invandring som ett hot mot "amerikanernas" trygghet, jobb möjligheter och den amerikanska identiteten. En viktig åtgärd enligt Trump, som måste vidtas snabbt för att inte samhället ska totalförstöra, är att bygga en mur mot Mexiko följt av strängare gränskontroller. Även Jimmie Åkesson använder securitization som strategi då han lägger vikt vid att invandring hotar tryggheten i landet. Han betonar att enda sättet att få samhället återställt till det som det en gång varit, är att rösta på Sverigedemokraterna. Han utnyttjar sedan detta "kritiska läge" för att strama åt invandringspolitiken. Båda två använder alltså invandringen som ett sätt för att få igenom partiernas grundvärderingar kring invandring och säkerhetspolitiken och framställer säkerhetsläget som akut för att kunna tumma på ländernas rättigheter. På detta sätt får de stöd av sina väljare.

Trump 2016

Det centrala problemet som framställs i Trumps tal är invandring, särskilt illegal invandring, och dess påstådda hot mot säkerheten, den nationella livsstilen och den ekonomiska välfärden i USA. Det finns flera element i talet som tydligt visar hur han framställer invandring som ett säkerhetsproblem och använder det för att mobilisera stöd och skapa en känsla av brådskande fara.

²³ Bacchi. Analysing policy: what's the problem represented to be?, s. 13

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

“We are going to build a great border wall to stop illegal immigration, to stop the gangs and the violence, and to stop the drugs from pouring into our communities.

I have been honored to receive the endorsement of America's Border Patrol agents, and will work directly with them to protect the integrity of our lawful, lawful, immigration system.

By ending catch-and-release on the border, we will stop the cycle of human smuggling and violence. Illegal border crossings will go down. We will stop it. It will not be happening very much anymore. Believe me.

Peace will be restored by enforcing the rules for the millions who overstay their visas, our laws will finally receive the respect they deserve.”²⁴

Trump porträtterar invandring som en säkerhetsfråga som kräver omedelbara åtgärder för att skydda medborgarna och upprätthålla lag och ordning. Han betonar att det finns ett antal hotade aspekter av indavning, såsom brottslighet och terrorism, och framhåller behovet av att säkra gränserna och genomföra striktare immigrationskontroller för att lösa dessa problem. Genom att konstruera invandring som det centrala problemet som hotar säkerheten och den amerikanska livsstilen, mobiliserar Trump stöd för sina politiska åtgärder och förstärker behovet av att agera snabbt för att lösa dessa problem.

“Nearly 180,000 illegal immigrants with criminal records, ordered deported from our country, are tonight roaming free to threaten peaceful citizens.”²⁵

Genom att framhålla antalet invandrare med brottsregister och betona att de går fria och utgör ett hot mot fredliga medborgare, skapar Trump en bild av en osäker situation som kräver omedelbara åtgärder. Han förstärker bilden av invandring som ett säkerhetsproblem som hotar den allmänna säkerheten.

“First, my plan will begin with safety at home which means safe neighborhoods, secure borders, and protection from terrorism. There can be no prosperity without law and order.”²⁶

Trump kopplar invandring till säkerhet och betonar behovet av att säkra gränser för att bekämpa terrorism för att betona kopplingen mellan invandring och den allmänna välfärden. Han framhåller att säkerheten är en förutsättning för välstånd och ställer invandring som ett hinder för att uppnå dessa mål. Genom att tydligt definiera invandring som ett säkerhetsproblem försöker han skapa en känsla av brådskande fara och positionera sig själv som den som kan lösa dessa problem.

²⁴ Blad Plumer. Full transcript of Donald Trump's acceptance speech at the RNC. VOX. 2016.

²⁵ Plumer. 2016

²⁶ Plumer. 2016

Åkesson 2018

I Jimmie Åkessons tal vid Almedalsveckan 2018 framställs invandringen som problemet som hotar säkerheten, tryggheten och välfärden i landet. Åkesson lyfter fram frågor som invandring, integration och kriminalitet som centrala problem. Han betonar att det svenska samhället är hotat av kulturell och ekonomisk nedgång till följd av felaktig invandringspolitik. Problembeskrivningen i talet innebär att Sverige befinner sig i en kris där den svenska identiteten och välfärden hotas av invandring.

Åkesson tillämpar securitization som en strategi för att porträttera invandring som en potentiell fara för säkerheten i landet samt för att främja Sverigedemokraternas grundläggande åsikter om invandring och säkerhetspolitik. Med hjälp av att framhäva specifika händelser och risker relaterade till invandring, skapar han en bild av att invandringen utgör en hotbild mot samhällets säkerhet och trygghet.

Genom att ta upp exempel på våldsbrott, sprängningar och sexuella övergrepp skapar han en känsla av oro och rädsla hos lyssnarna. Citatet *“Det är det att det skjuts som aldrig förr på våra gator. Det är att en helt vanlig medborgare sprängs till döds av en handgranat som han har hittat på gatan.”*²⁷ förmedlar det akuta säkerhetshotet och förstärker behovet av snabba åtgärder för att återställa tryggheten.

Åkesson kopplar även invandringen till problem inom välfärden och samhällssystemen. Han påstår att pengar som skulle gått till exempelvis vårdköer och äldreomsorg har gått till asylinvandring istället.

“Pengar som skulle ha gått till funktionsnedsatta barn har gått till asylinvandring.

Pengar som skulle ha gått till att kapa vårdköerna har gått till asylinvandring.

Pengar som skulle gått till landets fattigaste äldre har gått till asylinvandring.

*Pengar som skulle ha gått till polis och brottsbekämpning har gått till asylinvandring.”*²⁸

Med denna koppling mellan invandring och bristande resurser inom välfärden försöker Åkesson skapa en bild av att invandringen har negativa konsekvenser för samhällssystemen och att åtgärder behövs för att säkerställa en hållbar välfärd.

I talet betonar Åkesson även vikten av nationalism och kopplar det till idén om folkhemmet. *“Nationalism är - för mig, för oss Sverigevänner - någonting vackert. Någonting vackert som bygger samhörighet, gemenskap. Nationalism bygger på folkhemmet.”*²⁹ Åkesson försöker

²⁷ Jimmie Åkesson. Talmanus för Jimmie Åkessons tal i Almedalen 2018. *Mynewsdesk*. 2018.

²⁸ Åkesson. 2018

²⁹ Åkesson. 2018

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

framhäva nationalism som något positivt och koppla det till folkhemmet och på så sätt förankra sin politiska agenda och värderingar hos publiken.

“Vi är granaten för en ansvarsfull invandringspolitik. Vi är garanten för att de andra partierna aldrig någonsin igen kan ta Sverige tillbaka till den totala kravlöshet som rådde i decennier. Det är bara genom en röst på Sverigedemokraterna som man kan vara helt säker på att man inte röstar för verklighetsfrånvända, samhällsupplösande ideer.”³⁰

Genom att använda securitization theory kan man se hur Åkesson framställer invandringspolitiken som ett säkerhetshot mot landet och dess framtid, där andra partier och deras politik framställs som potentiellt skadliga och inte trovärdiga för att hantera detta hot. Denna framställning av problemet och erbjudandet av en lösning genom securitization theory ses som en politisk strategi för att skapa och mobilisera en bas av väljare.

Åkesson 2022

Även i Jimmie Åkessons tal från Almedalen 2022 framställer han problemet som den okontrollerade och oreglerade massinvandringen och integrationen i Sverige. Utifrån frågan "what's the problem represented to be?" kan vi identifiera problemet som ett potentiellt hot mot det sociala kontraktet och samhällsharmonin i Sverige.

“Det sociala kontraktet går till exempel inte alls ihop med en okontrollerad och kravlös massinvandring.”³¹

För att koppla invandringen till säkerhetsfrågor använder Åkesson ord som “okontrollerad” och “kravlös” för att beskriva massinvandring och integration i Sverige.

Genom att presentera problemet som ett hot mot det sociala kontraktet antyder Åkesson att det riskerar den sociala sammanhållningen och stabiliteten. Utifrån securitization presenterar han invandring som en säkerhetsfråga som kräver omedelbara åtgärder. Genom att rama in problemet som ett hot mot det sociala kontraktet och samhällsbefinnandet försöker han mobilisera stöd för sitt partis ståndpunkter om invandrings- och integrationspolitik.

“Vi ska ha klart för oss att de svåra och destruktiva spänningar som byggts in i vårt land...

...genom okontrollerad massinvandring och kravlös integration...

...de kommer att ta många år att lösa upp.

Kanske generationer.

³⁰ Åkesson 2018

³¹ Jimmie Åkesson. Jimmie Åkessons tal i Almedalen. TT. 2022.

Annie Arcini Lundwall

Stella Nerpin

Men, jag står här för att jag tror att det är möjligt.

Det måste gå.

För alla vi infödda svenskarnas skull... ”³²

Han betonar att de svåra spänningar som uppstått i Sverige genom invandring inte kommer att lösas på kort sikt, utan att det kan ta “många år” eller till och med “generationer”. Genom att påpeka den tid och ansträngning som krävs för att lösa problemet förstärker Åkesson bilden av invandringen som en långsiktig säkerhetsutmaning.

“Om man däremot kommer hit i syfte att begå brott och leva på svenska skattemedel... och om man som invandrare ställer krav på att Sverige och svenskarna istället ska anpassa sig till hur man själv är vad vid att leva... då är man inte välkommen ”³³

Genom att knyta samman invandring med brottslighet och ekonomisk börda framställer han invandrare som ett säkerhetshot och en börda för det svenska samhället. Utifrån en sådan retorik, att framställa invandrare som potentiella brottslingar och potentiella brottslingar och ekonomiska belastningar försöker Åkesson förändra invandringsfrågan från att vara en politisk och samhällsekonomisk fråga till att bli en fråga om nationell säkerhet och samhällsstabilitet.

“Du har också mitt ord på att de kriminella element som terroriserar snart sagt varenda ort i Sverige...

...de kommer att få en kraftigt försämrad tillvaro i ett framtida sverigedemokratiskt Sverige.

De kommer att jagas, låsas in och, om möjligt, utvisas ur Sverige.

Så att Sverige kan bli bra igen. ”³⁴

Vad som skiljer detta tal från talet 2018 är att Åkesson föreslår fler åtgärder för att hantera invandringens påstådda negativa konsekvenser. Han betonar behovet av att kontrollera invandringen, vilket indikerar att det finns en mer konkret och omfattande åtgärdsplan för att hantera invandringens påstådda konsekvenser jämfört med talet från 2018.

4.2 What presuppositions or assumptions underlie this representation of the “problem”?

³² Åkesson. 2022

³³ Åkesson. 2022

³⁴ Åkesson. 2022

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

Denna fråga undersöker som nämnt ovan valet av ord och fraser för att få fram det budskap som personen i fråga vill sprida samt hur det leder till att publiken får förvrängda bilder av det. Både Trump och Åkesson är talare som använder en mycket speciell retorik och väljer sina ord noga. Genom analys av talen så går det att utse många stilistiska drag de använt och även hur de väljer ord i samband med säkerhet och invandring som är negativa. En teori som kan tillämpas vid analys av detta är framingteorin som belyser just detta.

Enligt framingteorin så är det viktigt att undersöka hur språk används för att forma sitt budskap och hur ord väljs för att kommunicera olika budskap. Genom att undersöka hur talarna använder olika språkliga ramverk kan vi se hur de försöker forma publikens åsikter och värderingar. Det vi tydligt kan se i Donald Trumps tal är hur han använder "America First" för att ge ett intryck över att landet tidigare har varit bortprioriterat och förbisett. Genom att ge detta intryck till folket så framhäver han vidare nationalism vid tal om hur andra länder har utnyttjat USA. Fortsatt bygger han upp sig själv som en stark ledare som kan få USA att "bli bra igen" där landet ska sättas i första hand. Trump har sitt kända citat "make America great again" som slagord. Jimmie Åkesson använder en liknande retorik med sitt uttryck "vi ska göra Sverige bra igen", vilket kan ses som en direkt översättning av Trumps slagord. Åkesson bygger även upp ett ramverk av nationalism då han i sitt tal poängterar hur invandring har hotat den svenska kulturen. Precis som Trump så framhäver Åkesson hur han och Sverigedemokraterna kommer och räddar Sverige. Vi kan se hur båda talen använder framing för att positionera sig själva som det enda valet. Genom de språkliga ramverken (speech act) "förvandlar" de hur publiken ser på problematiken och vilka lösningar som finns. Detta gör att publiken nästintill blir manipulerade till att se dem som den enda rimliga kandidaten.

Trump 2016

Vid analys av Trumps tal så går det att plocka många citat som bevisar hur han med hjälp av val av ord väver in budskap i det han säger. Han använder även många stilistiska drag för att betona vissa delar. En tydlig upprepning som han använder sig av är när han säger;

"To all Americans tonight, in all our cities and towns, I make this promise:

We will make America strong again.

We will make America proud again.

We will make America safe again.

And we will make America great again!

God bless you and goodnight! I love you!"³⁵

³⁵ Plumer. 2016

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

Genom tillämpning av speech act så går det att anta att Trump väljer denna typ av upplägg för att tydliggöra hur det som tidigare varit har förstört Amerika och att han nu ska få tillbaka den ordning som en gång var. Vidare så använder han sig av den känslostyrda stilfiguren "pathos" då han ger ett exempel på flera som har blivit mördade av "border-crossers".

*"One such border-crosser was released and made his way to Nebraska. There, he ended the life of an innocent young girl named Sarah Root. She was 21 years old and was killed the day after graduating from college with a 4.0 grade point average. Her killer was then released a second time, and he is now a fugitive from the law. I've met Sarah's beautiful family. But to this administration, their amazing daughter was just one more American life that wasn't worth protecting. One more child to sacrifice on the altar of open borders."*³⁶

*"On Monday, we heard from three parents whose children were killed by illegal immigrants Mary Ann Mendoza, Sabine Durden, and my friend Jamiel Shaw. They are just three brave representatives of many thousands who have suffered so greatly."*³⁷

Genom att ta upp dessa som exempel så väcker han känslor hos publiken, samtidigt som han tydligt redovisar för att det inte var en amerikansk medborgare. Detta bidrar till att publiken får en betingning mellan mördare och invandrare. Med hjälp av säkerhetsteorin är det tydligt hur han väljer att skapa ett problem för att bilda en fördel till hans egna politik och värderingar.

Fortsatt så går det med hjälp av "speech act" att förstå hur Trump aktivt väljer vissa ord för att skapa en känsla av optimism och vissa ord för att rama in motståndare eller problem som ska övertyga publiken till att stödja hans perspektiv och värderingar. Ett exempel på detta är hur Trump väljer sina ord vid tal om muren som han vill bygga mot Mexiko. Ett citat från Trump är *"We are going to build a great border wall to stop illegal immigration, to stop the gangs and the violence, and to stop the drugs from pouring into our communities."*³⁸. Trump väljer att beskriva muren som "great", vilket han gör för att skapa en positiv bild av byggandet av muren. Samtidigt väljer han i samma mening att blanda in den illegala invandringen som han menar leder till droghandel och brottslighet.

Åkesson 2018 & 2022

Även Jimmie Åkesson är en talare som använder sig mycket av stilistiska drag och lägger stor vikt vid sina ordval för att skapa en specifik känsla och bild av det som sägs. Om framingteorin implementeras på Åkessons tal i Almedalen 2018 så är det väldigt tydligt vart hans fokus ligger. Först och främst så vill vi belysa hur han tydligt använder sig av

³⁶ Plumer. 2016

³⁷ Plumer. 2016

³⁸ Plumer. 2016

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

upprepnin g för att tydliggöra allt som han och Sverigedemokraterna anser vara felaktigt med Sverige och den sittande regeringen. Han bygger upp en bild av total nedgång i samhället för att sedan ta till med det som hans egentliga budskap är, vilket är asyl- och massinvandringen. Han väljer här att lägga över ansvaret på allt som han anser har gått fel de senaste åren i landet på en faktor, nämligen invandring. Detta gör att han ramar in invandrare som grundproblemet till allt misslyckande. Sättet han väljer att upprepa ordet "asylinvandring" och "massinvandring" gör att lyssnarna kommer gå därifrån med bara en sak i huvudet.

"Fyra år av högkonjunktur, som inneburit historisk möjlighet för Sverige att utveckla välfärden...

...att kapa vårdköerna...

...att lyfta de fattigaste seniorerna ur fattigdom...

...att förbättra skolresultaten...

(...)

En historisk möjlighet.

Men vad har Stefan Löfvens rödgröna regering gjort?

Pengar som skulle ha gått till funktionsnedsatta barn har gått till asylinvandring.

Pengar som skulle ha gått till att kapa vårdköerna har gått till asylinvandring.

(...)

Stefan Löfvens regering har under sina fyra år vid makten prioriterat asylinvandring framför det som våra skattemedel rimligen får anses vara avsedda för.

Sedan säger han att det är färdigpratad om invandringen, att välfärden är det som måste stå i fokus inför valet.

Kopplingen mellan dessa båda frågor är dock så tydlig att det inte går att göra en sådan åtskillnad.

Man kan inte tala om vårdköer utan att samtidigt prata om massinvandringen.

Man kan inte tala om arbetslösheten utan att samtidigt prata om massinvandringen.

(...)³⁹

I Åkessons tal från 2022 har han ändrat sin retorik en aning. Han är inte lika tydlig med att utlysa invandrare som ett grundproblem på samma sätt, utan väljer istället att baka in det mer underförstått. Något som är intressant är även att han har valt att använda exakt samma talesätt som Donald Trump "Sverige ska bli bra igen". Detta tror vi mycket troligt har en bakomliggande tanke, ska han ge en bild av att han är lika stark som Trump eller vill han lyckas värva in väljare som anser att Trumps värderingar och politik är bra. Utöver det väljer Åkesson precis som Trump att göra en koppling till en medborgare för att väcka känslor.

"Jag vill också skicka en hälsning till Omar i norra Järva i Stockholm, som jag samtalade med för en tid sedan.

Du berättade om din oro för dina barn, att de kriminella gängen tror att de äger era bostadsområden, inklusive alla som bor där.

Du sa att de borde sitta i fängelse eller utvisas på livstid.

Att svenska staten måste visa vad som gäller i Sverige istället för att bjuda på saft och bullar.

Du sa att du drömmer om ett samhälle där det är de kriminella som måste gömma sig...

...inte de laglydiga och hårt arbetande människor som bara försöker göra rätt för sig.

³⁹ Åkesson. 2018

Annie Arcini Lundwall

Stella Nerpin

Omar, vi ser dig och vi hör dig.

Vi kommer att göra allt för att det du drömmer om ska bli verklighet.

Sverige ska bli bra igen.”⁴⁰

4.3 Diskursiv psykologi

Utöver stilfigurerna och ordvalen som används av Trump och Åkesson för att ge fördelar eller nackdelar till det de tar upp så är det även intressant att analysera huruvida de väljer att porträttera sig själva och skapa en identitet för sig själva. Enligt den diskursiva psykologin så påverkas individer av diskurser, vilket leder till att ledare och politiker gärna bygger upp en bild av sig själva som främjar dem. En analys av detta går att göra på flertalet sätt men som vi nämnde i teoridelen är det intressant att utse hur de använder språket för att positionera sig själva i förhållande till publik eller motståndare, samt hur de genom sitt språk skapar bilder och väcker emotionella effekter hos åhörarna. Det går att hitta ett flertal citat ur Åkessons tal som försöker stärka honom och stjälpa andra. Några exempel är på hur han stärker sin egen persona samt Sverigedemokraternas är;

“Ett tag funderade jag på att stanna hemma med familjen istället för att åka hit.

Alla pratar om oss ändå.

Alla förhåller sig till oss ändå.”⁴¹

Här visar han upp en självsäkerhet som visar på mod och makt vilket är förtroendebyggande. Fortsatt så väljer han att nämna flera andra politiker i sitt tal och belyser vad de har gjort fel. Han nämner bl.a. Ebba Busch, Margot Wallström, Stefan Löfven och Jan Björklund, ex;

“Att Margot Wallström och den övriga socialdemokratiska regeringen ännu inte förstått det är i sig en avgörande del av förklaringen till det.

Margot Wallström och Stefan Löfven: Ni raserade folkhemmet – vi bygger det på nytt!”⁴²

Åkessons andra tal, det som var 2022, fortsatte i samma riktning när han börjar hela talet med att berätta en historia om en tjej vid namn Magdalena (dvs Magdalena Andersson) som i 8 års tid tillägnat sin tid till att förstöra ett land⁴³. Detta går enligt den diskursiva psykologin absolut att ses som ett sätt att trycka ned andra politiker för att stärka sin egen bild. Denna typ av retorik är inte Åkesson själv med, Donald Trump använder nämligen samma typ av retorik.

⁴⁰ Åkesson. 2022

⁴¹ Åkesson. 2018

⁴² Åkesson. 2018

⁴³ Åkesson 2022

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

*America is far less safe and the world is far less stable than when Obama made the decision to put Hillary Clinton in charge of America's foreign policy. I am certain it is a decision he truly regrets.*⁴⁴

I detta citat framställer Trump att Amerika och världen är betydligt mindre stabila på grund av beslutet att låta Hillary Clinton ha ansvaret för Amerikas utrikespolitik. Genom att använda detta språkliga uttryck skapar Trump ett narrativ där han framställer sig själv som en stark och kompetent ledare som förstår problemen och har bättre lösningar. Han använder också negativa beskrivningar, såsom att Amerika är mindre säkert för att väcka oror och rädsla hos sina anhängare. Utifrån diskursiv psykologi skapar han en kontrast mellan de påstådda problemen under Clinton och sin egen förmåga att lösa dessa för att stärka sin egen ställning som en stark ledare.

5. Diskussion:

Jimmie Åkessons tal från 2018 och 2022 samt Donald Trumps tal från 2016 har gemensamt att de tar upp frågan om invandring och framställer den som ett hot. I talen betonar de båda politikerna negativa konsekvenser av invandringen och argumenterar för åtgärder för att hantera problemet.

I Jimmie Åkessons tal från 2018 var retoriken tydligt inriktad på att måla upp invandringen som ett hot mot Sverige. Han tog upp frågor om välfärdsbelastning och kriminalitet samt uttryckte sig med starka ord för att skapa en känsla av osäkerhet och otrygghet.

I Åkessons tal från 2022 var tonen något annorlunda, han erkände fortfarande problemen och spänningarna som uppstår till följd av invandring, men betonade också vikten av att lösa upp dessa och skapa ett bättre samhälle. Donald Trumps tal från 2016 hade också en stark betoning på invandringens negativa konsekvenser. Han framställde invandrare, särskilt illegala invandrare som ett hot mot amerikansk säkerhet.

5.1 Likheter

En stark och känsloladdad retorik för att framställa invandringen som ett hot används av både Trump och Åkesson. Genom att använda kraftfulla ord och skapa en rädsla och osäkerhet hos lyssnarna försöker de mobilisera sitt stöd och driva igenom sin politiska agenda.

Båda politikerna uttrycker även en stark nationalistisk agenda i sina tal. De betonar vikten av att prioritera det egna landets intressen och befolkningen, och framhäver behovet av att skydda nationen från vad de ser som hot utifrån, inklusive invandring. Vidare framhåller de båda invandringens påverkan på säkerheten och brottsligheten i sina respektive länder. De kopplar invandringen till ökad kriminalitet och lyfter fram negativa konsekvenser för den inhemska befolkningen.

⁴⁴ Plumer. 2016

5.2 Skillnader

Trump och Åkesson använder olika språkbruk för att framställa invandringen som ett hot. Trump använde sig ofta av starka och kontroversiella uttryck, medan Åkesson använde en mer återhållsam ton, särskilt i talet från 2022 där han betonar vikten av att inkludera invandrarnas perspektiv och att skapa ett samhälle där alla som bidrar är välkomna. Trumps retorik var mer polariserad och hade en tydlig fiendebild av illegala invandrare som hotade det amerikanska samhället.

Åkesson fokuserade på att säkerställa en hållbar integration och samhällsutveckling genom kontrollerad invandring och anpassning till svenska normer och värderingar. Han adresserade också konsekvenserna för välfärdssystemet och samhällsstabiliteten. Å andra sidan hade Trump en mer drastisk och polariserande strategi, där han betonade behovet av att begränsa invandringen och vidta åtgärder som att bygga en mur för att skydda amerikanska arbetstillfällen och säkerheten samt bevara den amerikanska identiteten.

5.3 Slutsats och reflektion

Genom att analysera Donald Trumps acceptance speech från 2016 och Jimmie Åkessons tal från Almedalen 2018 och 2022 har denna uppsats undersökt hur de båda politikerna skapar en bild av invandring som hot mot nationell säkerhet. Med hjälp av Carol Bacchis metod "What's the problem represented to be?" och teoretiska perspektiv som securitization theory, framing theory och diskursiv psykologi har vi uppdagat underliggande säkerhetsinramningar, diskursiva strategier och antaganden som präglar deras retorik och påverkar deras politiska förslag.

Analysen av Trumps tal visade att han använde securitization för att framställa invandring som en säkerhetshotande fråga, samtidigt som han betonar behovet av att skydda amerikanska arbetstillfällen och säkerhet. Han använder även språket för att skapa en bild av sig själv som en beslutsam och handlingskraftig ledare som har förmågan att lösa problemen och erbjuda effektiva lösningar.

I Åkessons tal framställs också invandring som en utmaning, men han fokuserar mer på behovet av en hållbar integration och samhällsutveckling. Åkesson betonar även vikten av att stärka den svenska kulturen och värderingarna och genom att använda språket positionerar han sig själv som en ledare som kan hantera invandringsrelaterade problem.

Dessa diskursiva strategier speglar likheter och skillnader mellan Trump och Åkessons tillvägagångssätt när det gäller att rama in invandring som en samhällsutmaning. Trumps retorik betonar mer gränssäkerhet, nationella intressen och behovet av att skydda den

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

amerikanska identiteten. Åkessons retorik betonar integrationsutmaningar och bevarandet av den svenska kulturen.

Sammanfattningsvis bidrar denna analys till en djupare förståelse av hur politisk diskurs formar allmänhetens åsikter och politiska debatter kring invandring. Genom att tillämpa teoretiska perspektiv som securitization theory, framing theory och diskursiv psykologi har vi synliggjort de strategier och narrativ som används av politiska ledare för att representera invandring som ett problem. Denna insikt kan vara värdefull för att analysera och förstå politisk retorik och dess inverkan på samhället.

6. Referenslista:

Bacchi, Carol. Analysing policy: what's the problem represented to be?. Frenchs Forest: N.S.W.: Pearson, 2009 s. 4

Baysal Basar. 20 Years of Securitization: Strengths, Limitations and A New Dual Framework. *JSTOR*. 2020. <https://www.jstor.org/stable/26928568?seq=4>. Hämtad 2023-05-16

Bergström Göran, Ekström Linda "Tre diskursanalytiska inriktningar". *Textens mening och makt*. Bergström Göran och Boréus Kristina (red.). 2018. 305- 350. s.266. Studentlitteratur. Lund

Björkvall Andreas. "Visuell textanalys". *Textens mening och makt*. Bergström Göran och Boréus Kristina (red.) 355-399. 2018, s.357. 4 upl. Studentlitteratur. Lund

Duigman, Brian. Presidential election of 2016 of Donald Trump. *Encyclopaedia Britannica*. 2023. <https://www.britannica.com/biography/Donald-Trump/Foreign-relations>. Hämtad 2023-05-15

Jimmie Åkesson. Talmanus för Jimmie Åkessons tal i Almedalen 2018. *Mynewsdesk*. 2018. <https://www.mynewsdesk.com/se/sverigedemokraterna/pressreleases/talmanus-foer-jimmie-aakessons-tal-i-almedalen-2018-2575478>. Hämtad 2023-05-19

Jimmie Åkesson. Jimmie Åkessons tal i Almedalen. *TT*. 2022. <https://via.tt.se/pressmeddelande/jimmie-akessons-tal-i-almedalen?publisherId=3236128&releaseId=3326950>. Hämtad 2023-05-20

Kurunmäki Jussi, Marjanen Jani. "Begreppshistoria". *Textens mening och makt*. Bergström Göran och Boréus Kristina (red.) 2018, 179-216. s.213-215. Studentlitteratur. Lund

Marra Jesse, Myer Rachel. "framing theory". *Worldpress at Pennstate*. 2020. <https://sites.psu.edu/rachelmyer/2020/02/11/framing-theory/>. Hämtad 2023-05-17

Plumer, Blad. Full transcript of Donald Trump's acceptance speech at the RNC. *VOX*. 2016. <https://www.vox.com/2016/7/21/12253426/donald-trump-acceptance-speech-transcript-republican-nomination-transcript>. Hämtad 2023-05-19

Robertson, Alexa. "Narrativanalys". *Textens mening och makt*. Bergström Göran och Boréus Kristina (red.) 2018. 219-248 s.219. Studentlitteratur. Lund

Annie Arcini Lundwall
Stella Nerpin

Sjöstedt Roxanna. *Securitization Theory and Foreign Policy Analysis*. (Oxford University Press 2023)
<https://oxfordre.com/politics/display/10.1093/acrefore/9780190228637.001.0001/acrefore-9780190228637-e-479;jsessionid=CD967B2FA38BF7665DBBA4281893A3C9>. Hämtad 2023-05-16

Wedel Janine, Jylhä Kirsti, Strimling Pontus, Arrhenius Gustaf. Framtider: Växande klyftor ger näring till ytterkantpartier. *Institutet för framtidsstudier*. 2018.
<https://www.iffs.se/nyheter/framtider-vaxande-klyftor-och-ytterkantpartier/>. Hämtad 2023-05-15